

Kontaktmøte KDU

Oppvekt og utdanning

24.April 2026

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Agenda

- 12.00 – 12.05
Velkommen og rammesetting for møtet
Kort innledning og presentasjon av formål og målgruppe
- 12.05 – 12.25
Tidlig innsats og forebygging i oppvekst
Oppvekst som felles ansvar på tvers av sektorer
Hvordan sikrer vi helhetlige tjenester rundt barnet og familien?
- 12.25 – 13.20
Oppvekstsektorens samfunnsoppdrag og utfordringsbilde
Status og sentrale utviklingstrekk for barn og unge i regionen
- 13.20 – 13.40
Samhandling og ledelse
- 13.40 – 14.00
Oppsummering og felles refleksjoner.

Tidlig innsats og forebygging i oppvekst

Oppvekst som felles ansvar på tvers av sektorer

Hvordan sikrer vi helhetlige tjenester rundt barnet og familien?

Boks 4.3 Innspillsmøte om de 1000 første dagene

På et innspillsmøte til denne stortingsmeldingen i 2024 kom det flere viktige innspill, blant annet:

- utfordringer med økonomi og bosituasjon har stor betydning for de første 1000 dagene.
- Det bør fokuseres mer på forebygging og tidlig innsats. Hvis man bruker mer tid her, vil man på sikt spare ressurser.
- Det er viktig med økt kapasitet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten.
- Det må brukes nok tid i den tidlige fasen før og etter fødsel, både på sykehuset og på helsestasjonen.
- Tjenestene må tørre å stille spørsmål for å avdekke utfordringer knyttet til fødselsdepresjon og vold (hvordan går det, egentlig?).
- Det er viktig med et familieperspektiv og å se fars bidrag.

Det var helse- og omsorgsministeren og barne- og familieministerens som inviterte til innspillsmøtet i Trondheim om de 1000 første dagene i februar 2024. Innspillsmøtet dannet et viktig grunnlag for denne stortingsmeldingen. KS, Folkehelseinstituttet, Nasjonalt kompetansemiljø for helsestasjons- og skolehelsetjenesten og Landsforeningen 1001 dager innledet på møtet.

Meld. St. 34

(2023–2024)

Melding til Stortinget

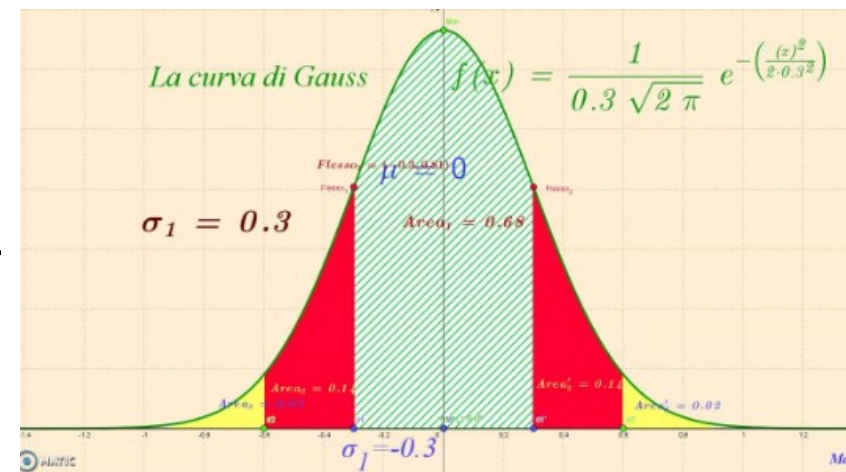
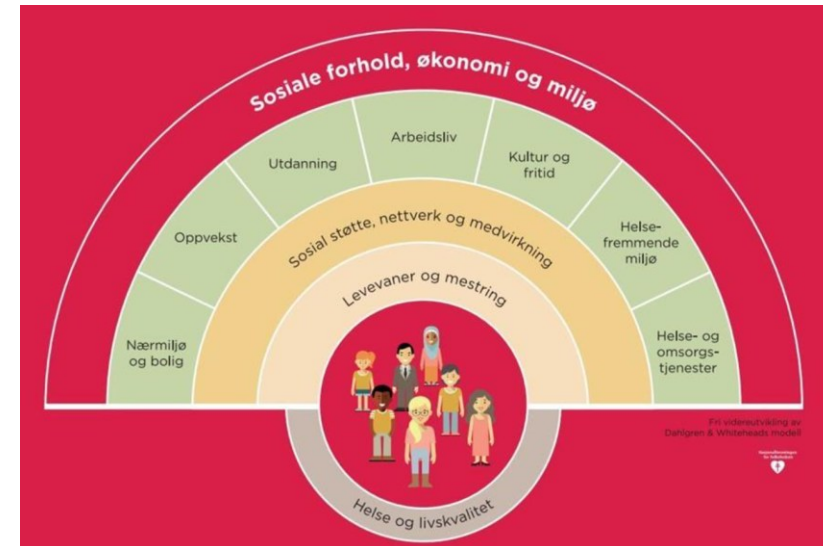
En mer praktisk skole

Bedre læring, motivasjon og trivsel på 5.–10. trinn

Grunnleggende om folkehelse FOR BARN OG UNGE

- Grunnlaget for livslang folkehelse legges tidlig
- Forebygging er mer effektivt enn behandling
- God folkehelse hos barn gir bedre læring og utvikling
- Samfunnsøkonomisk gevinst OG personlig gevinst
- Barnehager og skoler er en viktig arena for å utjevne sosiale forskjeller
- Barnehagen og skolen er i seg selv et glimrende folkehelse tiltak!

Oppvekstsektorens samfunnsoppdrag

Status og sentrale utviklingstrekk for barn og unge i regionen

Meld. St. 32

(2024–2025)

Melding til Stortinget

Trygg oppvekst i et digitalt samfunn

Tidlig og samordnet innsats overfor barn og unge

Gode oppvekstsvilkår er avgjørende for barn og unges mulighet til læring og utvikling. Å mestre skole og utdanning er en viktig forutsetning for deltakelse i arbeidslivet og for å skape et godt liv.

De fleste barn i Norge vokser opp i trygge omgivelser, med gode levekår og muligheter til å utvikle seg, i barnehagen, på skolen, i nabolaget og gjennom fritidsaktiviteter. Gode og bredt tilgjengelige tjenester innen helse, barnehage og skole bidrar til like muligheter og til å redusere forskjeller i levekår. For mange barn og unge er likevel oppvekstsituasjonen medvirkende til at de får problemer i ungdomsår eller voksen alder. Innsatsen for å fremme inkludering i arbeids- og samfunnsliv må derfor starte tidlig.

Barnehager og skoler som løfter alle barn uavhengig av foreldrenes bakgrunn, er blant de viktigste bidragene for å skape like muligheter for alle. Det å stå uten fullført videregående opplæring øker risikoen for å falle ut av videre utdanning og arbeidslivet. Unge som dropper ut av skoleløpet, eller står i fare for å gjøre det, må sikres tett oppfølging. Regjeringen vektlegger tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO. Regjeringen har lagt fram en fullføringsreform for at flere skal fullføre og bestå videregående opplæring.

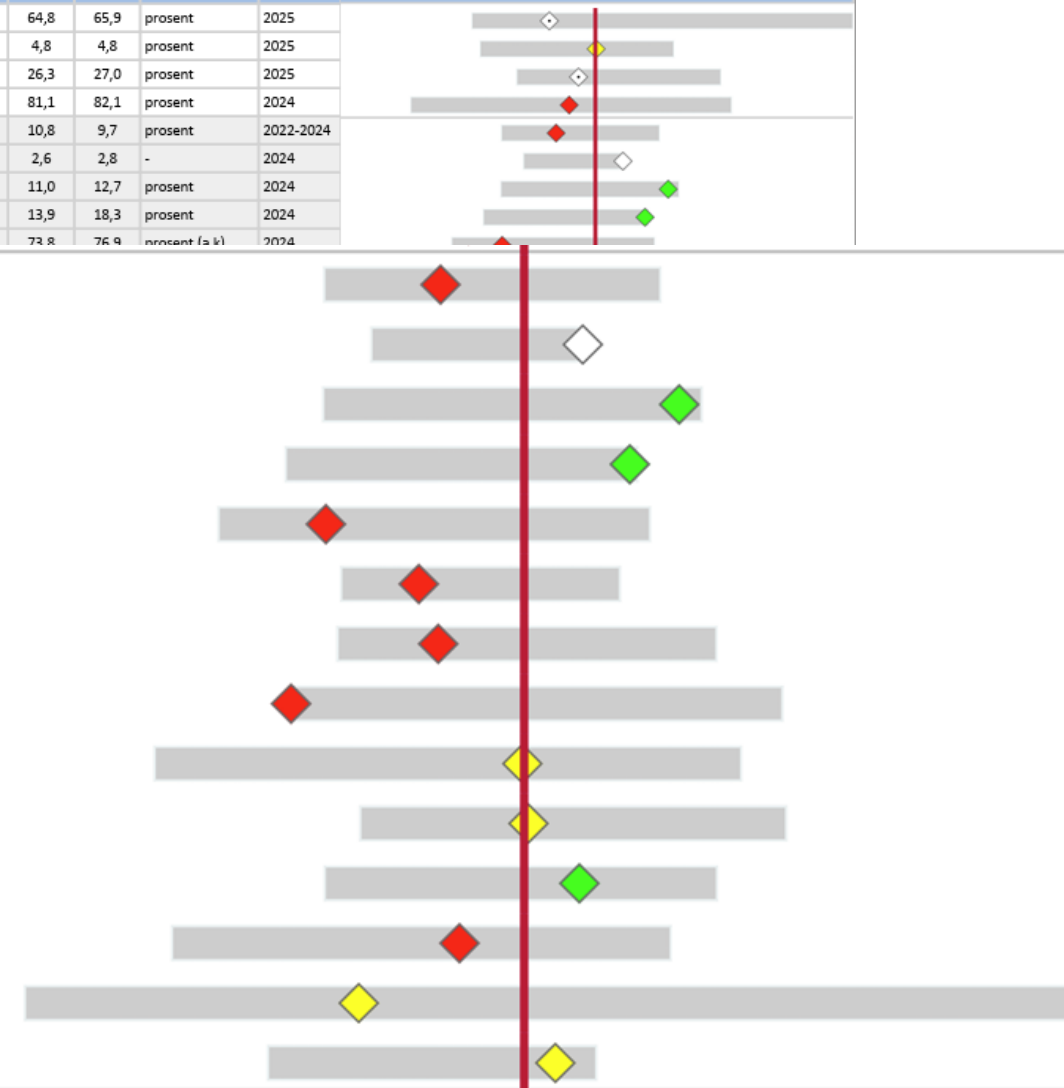
Oppvekstsektorens utfordringsbilde

Status og sentrale utviklingstrekk for barn og unge i regionen

Et typisk sted å begynne er folkehelseprofil, her for hele Agder

Tema	Indikator (klikkbare indikatornavn)	Fylke	Norge	Enhet (*)	Periode	Folkehelsebarometer for Agder
Befolkning	1 Andel i yrkesaktiv alder (16-66 år)	64,8	65,9	prosent	2025	
	2 Andel over 80 år	4,8	4,8	prosent	2025	
	3 Personer som bor alene, 45 år +	26,3	27,0	prosent	2025	
	4 VGS eller høyere utdanning, 30-39 år	81,1	82,1	prosent	2024	
	5 Vedvarende lavinntekt, alle aldre	10,8	9,7	prosent	2022-2024	
	6 Inntektsulikhet, P90/P10	2,6	2,8	-	2024	
	7 Leier bolig, 45 år +	11,0	12,7	prosent	2024	
	8 Bor trangt, 0-17 år	13,9	18,3	prosent	2024	
	9 Sysselsatte, 20-66 år	73,8	76,9	prosent (a,k)	2024	

Oppvekst og levekår

5	Vedvarende lavinntekt, alle aldre	10,8	9,7	prosent	2022-2024
6	Inntektsulikhet, P90/P10	2,6	2,8	-	2024
7	Leier bolig, 45 år +	11,0	12,7	prosent	2024
8	Bor trangt, 0-17 år	13,9	18,3	prosent	2024
9	Sysselsatte, 20-66 år	73,8	76,9	prosent (a,k)	2024
10	Står utenfor, 20-66 år	20,8	18,4	prosent (a,k)	2024
11	Sykefravær, legemeldt, 20-66 år	6,3	5,9	prosent (a,k)	2024
12	Mottakere av uføretrygd, 20-66 år	13,8	10,0	prosent (a,k)	2024
13	Trives på skolen, 10. trinn	84	84	prosent (k)	2025/2026
14	Laveste mestringsnivå i lesing, 5. tr.	28	29	prosent (k)	2025/2026
15	Laveste mestringsnivå i regning, 5. tr.	26	28	prosent (k)	2025/2026
16	Gjennomføring i vdg. opplæring	81	82	prosent (k)	2024
17	Gj.føring i VGO, foreldr. m. grunnskole	62	65	prosent (k)	2024
18	Gj.føring i VGO, foreldr. høyere utd.	91	90	prosent (k)	2024

Felles utfordringer og satsinger i 8K

Utfordringer

- Demografi: Færre barn og unge, flere eldre
- Økt press på tjenester og økonomi

Satsinger

- Forebygging og folkehelseflytting
- Mer helhetlige og bærekraftige tjenester

Samhandling

- Innsats rundt de mest krevende brukerne
- Felles regional stemme og tiltak

Befolknings sammensetning i 8K

Østre Agder

Udir kilde: https://www.udir.no/tall-og-forskning/statistikk/statistikk-grunnskole/fravarstall/	2019 antall elever	2019 Median fravær	2019 gjennomsnitt fravær	Totalt fravær 2019	2025 antall elever	2025 Median fravær	Gjennomsnitt fravær 2025	totalt fravær 2025	Prosent endring i median fravær 2019 til 2025	Reel endring median fravær 2019 til 2025	Prosent endring fravær 2019 til 2025	Reel endring fravær 2019 til 2025	Prosent endring elevtal 2019 til 2025	Reel endring elevtal 2019 til 2025
Norge	60170	6	8,8	529496	67479	9	13,9	937958,1	50,00 %	3	77,14 %	408462,1	12,15 %	7309
Akershus	7501	5	7,8	58507,8	9582	9	14,5	138939	80,00 %	4	87,47 %	80431,2	27,74 %	2081
Agder (Aust- + Vest Agder 2019)	3527	5	8,3	29168,5	4277	8	13,3	56884,1	60,00 %	3	95,02 %	7715,6	21,26 %	750
Buskerud	3309	5	8,6	28457,4	3225	9	13,1	42247,5	80,00 %	4	81,25 %	13790,1	-2,54 %	-84
Finnmark	864	9	14,1	12182,4	915	11	16,1	14731,5	22,22 %	2	20,92 %	2549,1	5,90 %	51
Innlandet (Oppland+Hedemarek 2019)	4573	5,5	9,1	41551,3	4436	9	13,4	59442,4	63,64 %	3,5	43,06 %	17891,1	-3,00 %	-137
Møre og Romsdal	3138	5	8	25104	3509	9	11,8	41406,2	80,00 %	4	64,94 %	16302,2	11,82 %	371
Nordland	2876	6	9,4	27034,4	2925	10	15,3	44752,5	66,67 %	4	65,54 %	17718,1	1,70 %	49
Oslo	5926	7	9,6	56889,6	6893	8	11,8	81337,4	14,29 %	1	42,97 %	24447,8	16,32 %	967
Rogaland	5920	4	7,3	43216	6730	8	12,3	82779	100,00 %	4	91,55 %	39563	13,68 %	810
Telemark	2062	6	8,8	18145,6	2129	9	14,3	30444,7	50,00 %	3	67,78 %	12299,1	3,25 %	67
Troms	1808	6	9,3	16814,4	1970	10	15,7	30929	66,67 %	4	83,94 %	14114,6	8,96 %	162
Trøndelag	5189	6	9,4	48776,6	5785	9	14,1	81568,5	50,00 %	3	67,23 %	32791,9	11,49 %	596
Vestfold	2874	6	9,9	28452,6	3050	11	15,8	48190	83,33 %	5	69,37 %	19737,4	6,12 %	176
Vestland (Sogn og Fjordane + Hordaland 2019)	7336	5	9,5	69462,8	8121	9	15	121815	80,00 %	4	75,37 %	52352,2	10,70 %	785
Østfold	3367	6	8,7	29292,9	3932	10	14,9	58586,8	66,67 %	4	100,00 %	29293,9	16,78 %	565

Barn som har mye fravær i småskolen, har stor risiko for å falle utenfor.

Trude Havik
forsker

Fravær - Case

Tvedestrand

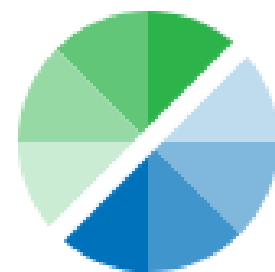
6.2 Når er fraværet bekymringsfullt?

Om høyt fravær er en økende utfordring eller ikke, og hvordan det i så fall skal løses, handler også om hvilken definisjon man bruker. Vi finner at det brukes mange ulike begreper i litteraturen, og at det ikke er enighet om dem. Noen snakker om høyt fravær, noen om *bekymringsfullt*, *langvarig* eller *problematisk* fravær. Noen mener

terskelen for hva som er bekymringsfullt, bør gå ved 10 prosent, andre ved 25 prosent] over to uker eller 10 skoledager over en 15-ukersperiode. Andre igjen mener at alt fravær kan være bekymringsfullt fra dag én hvis det går utover elevens læring. Bekymringsfullt og høyt fravær brukes også som synonymer eller i kombinasjon, men bekymringsfullt fravær trenger ikke nødvendigvis være høyt – og i enkelte tilfeller trenger ikke høyt fravær være bekymringsfullt.

I litteraturen finner vi også uenighet om hvorvidt det går et analytisk skille mellom elever som skulker, og elever som er skolevegrere. Dette skillet henger sammen med hvilket perspektiv man anlegger på årsakene til fraværet. Noen mener begge disse begrepene kan bidra til stigmatisering og bør unngås helt.

Hadde man hatt sammenlignbare fraværdata, ville det ikke utgjort et godt nok kunnskapsgrunnlag i seg selv, fordi det i dag opereres med ulike terskler for når fravær regnes som bekymringsfullt eller høyt. At det er uenighet om dette i forskningen kan være en fordel, det gjør at man får belyst spørsmålet fra mange vinkler. Men når forskningen skal virke som kunnskapsgrunnlag for politikkutvikling, er det krevende. Når Udirs fraværstall viser nedgang samtidig som PISA-undersøkelsen for grunnskolen viser en dobling i antall elevrapporterte dager med skulk, viser det både at det er utfordringer med fraværregistrering, men også at hvilket begrep man bruker, eller hvilken form for fravær man leter etter, kan være avgjørende for hvilke svar man får.

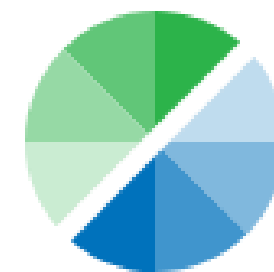
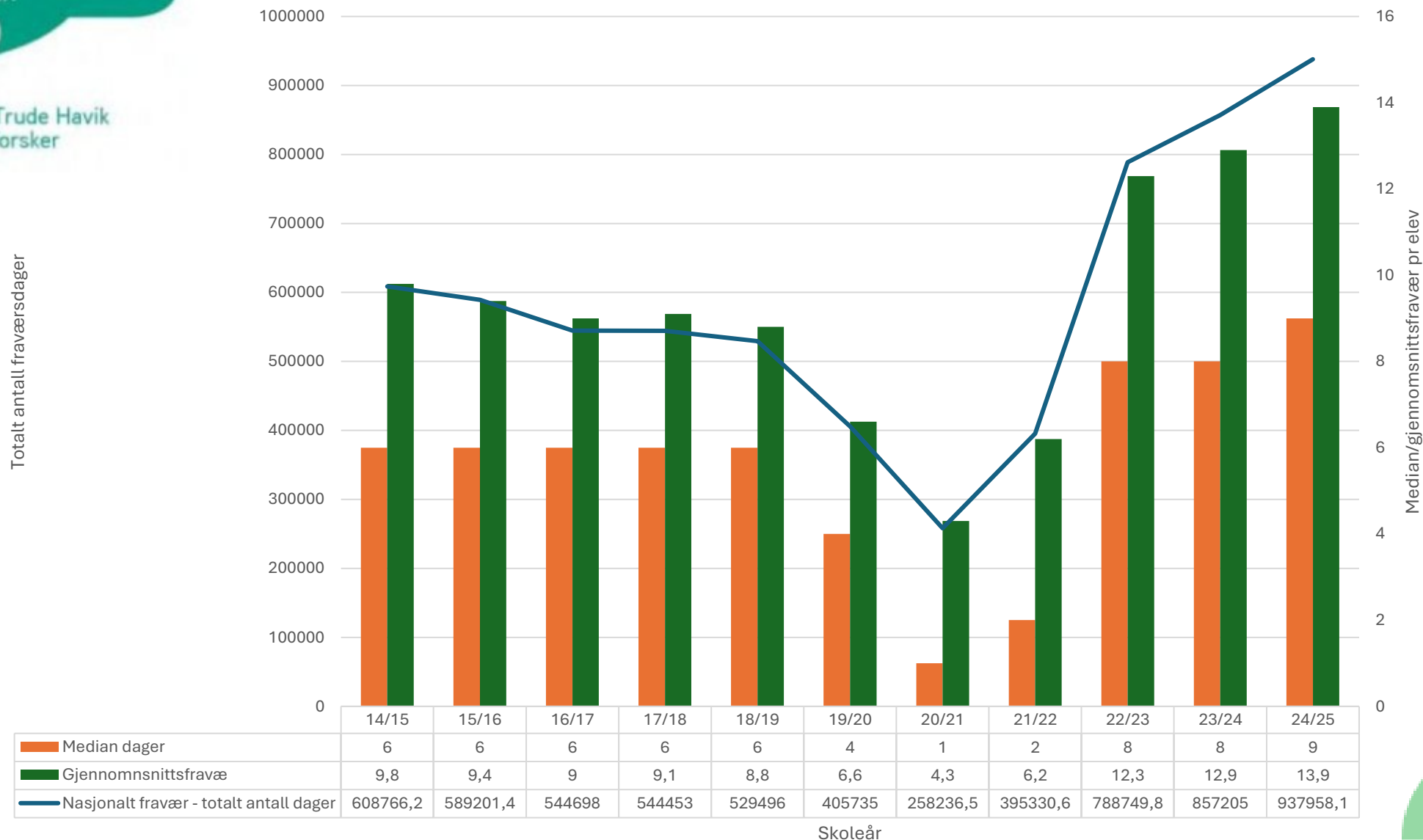

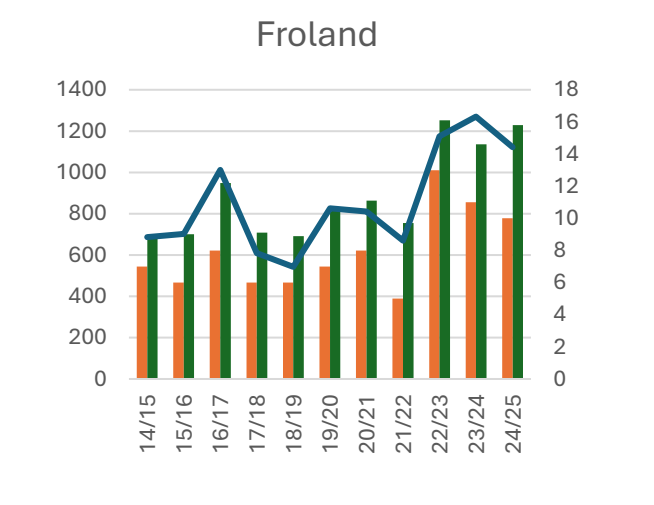
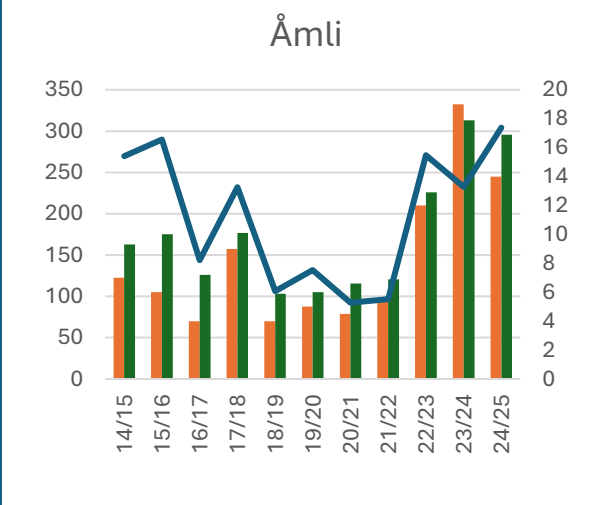
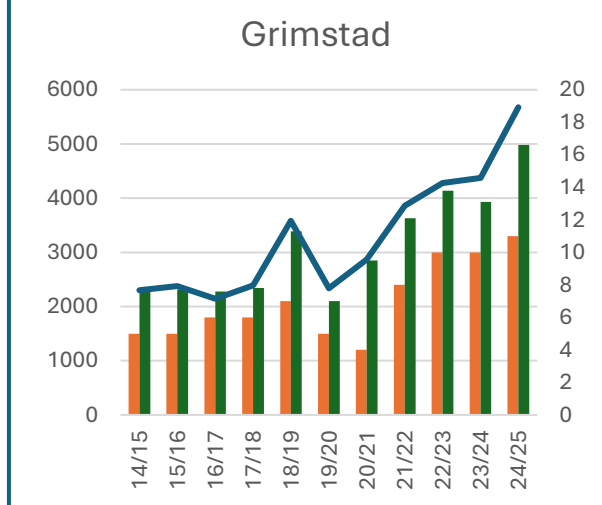
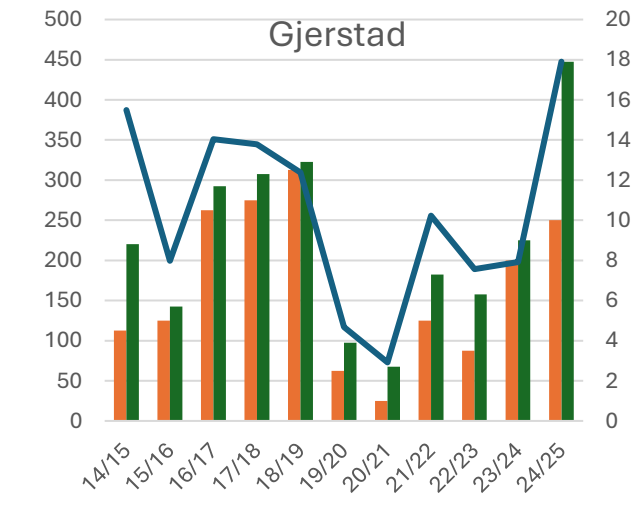
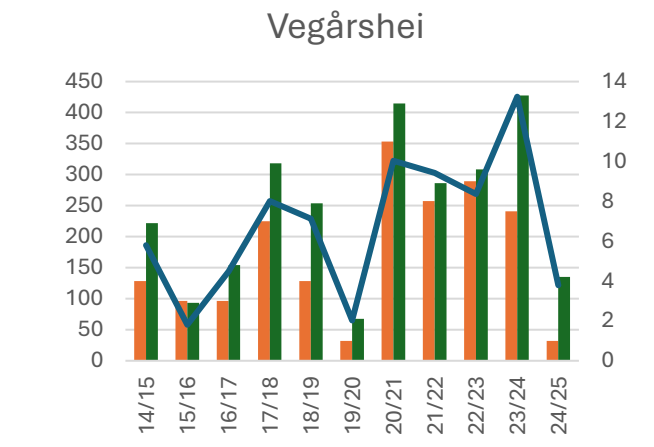
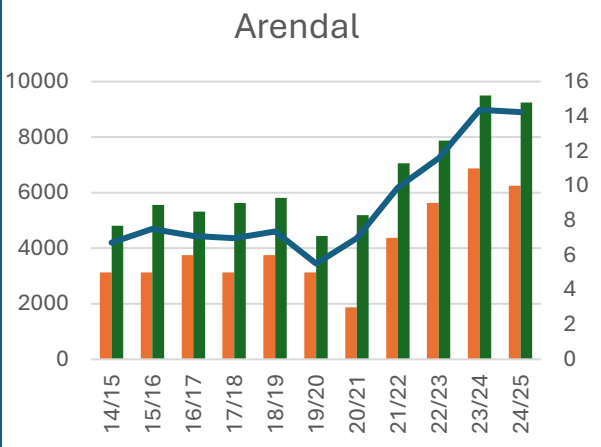
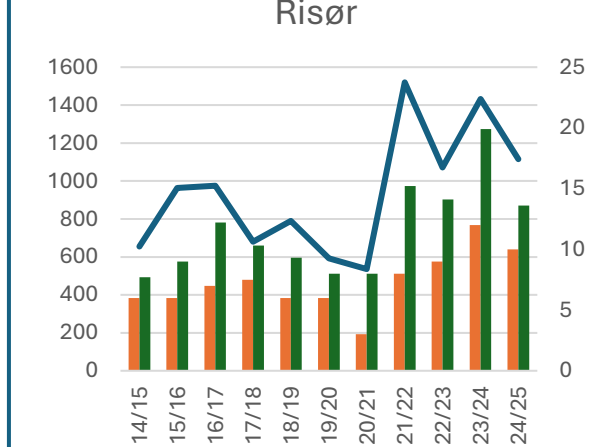
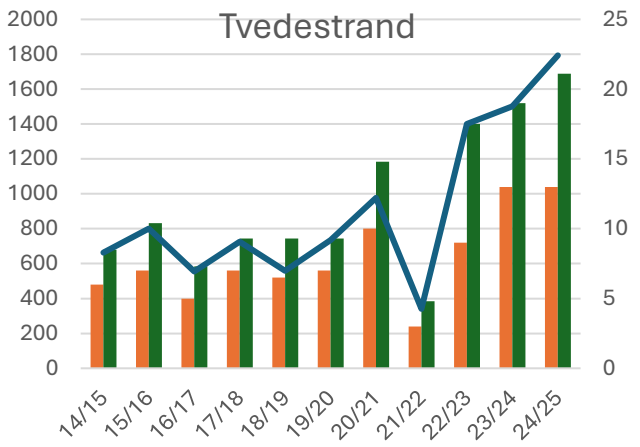
Barn som har mye fravær i småskolen, har stor risiko for å falle utenfor.

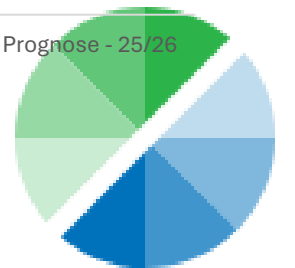
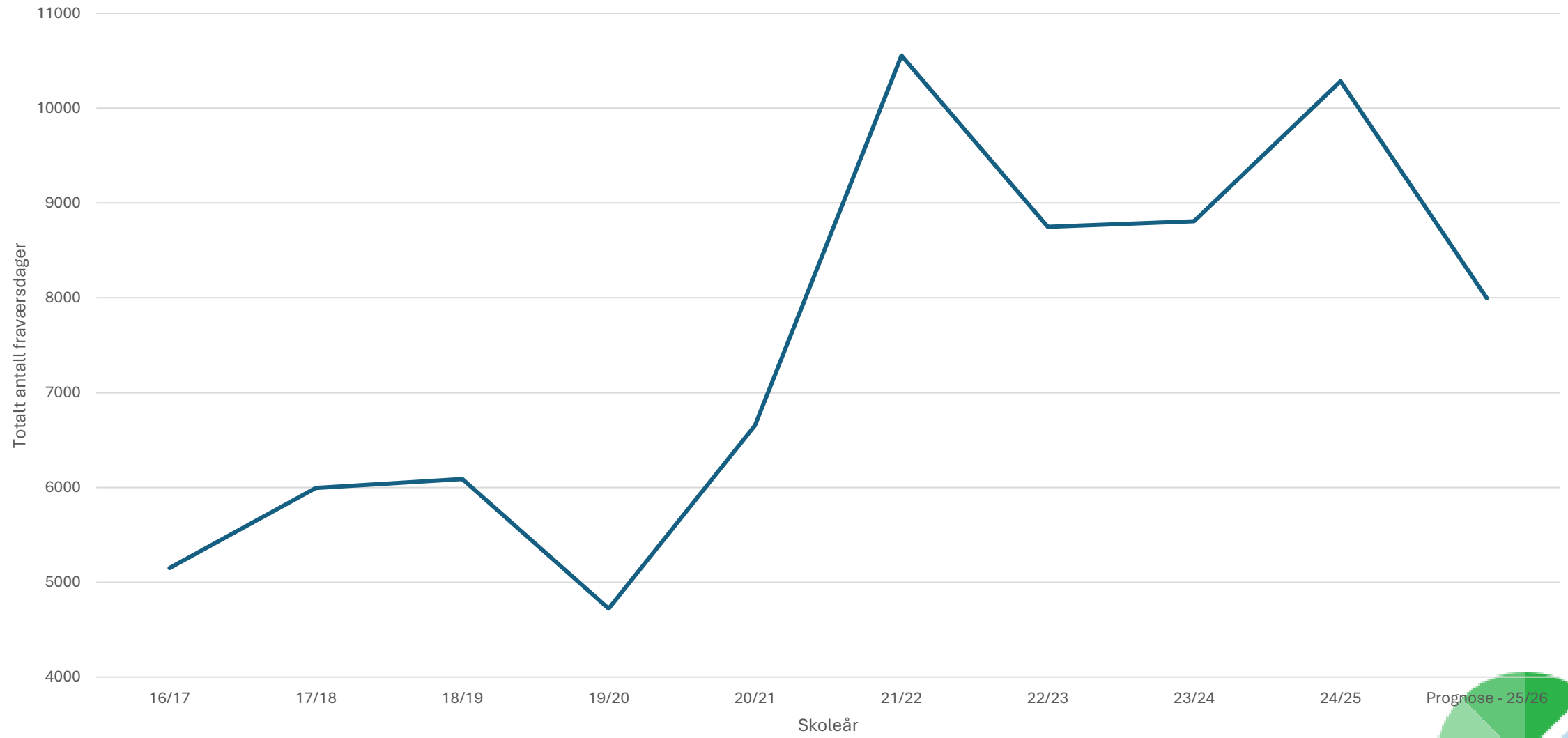
Trude Havik forsker

Nasjonal fraværsutvikling 10.trinn 2014/15 til 2024/25

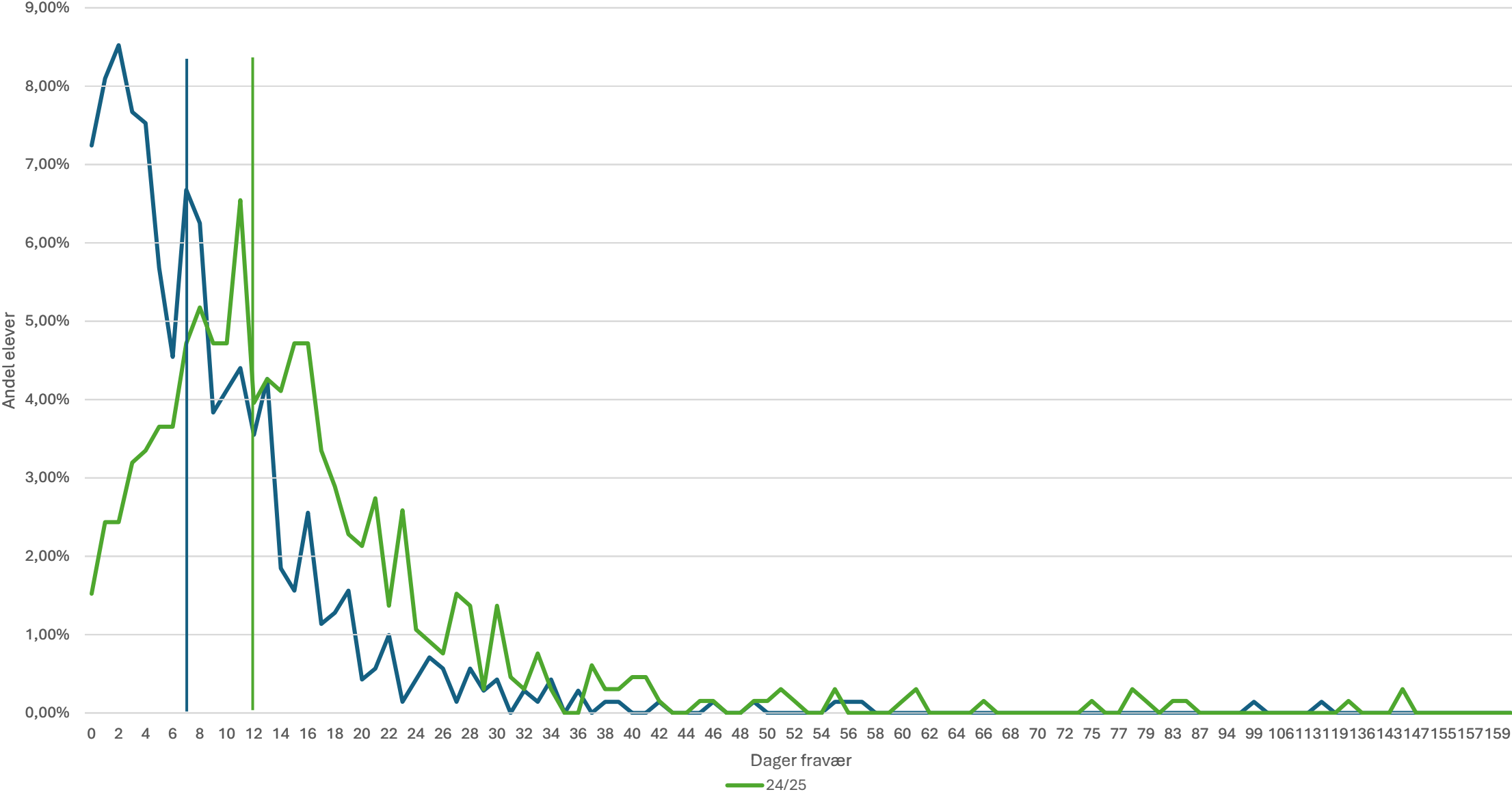

Totalt antall fraværsdager 1-10 trinn

Fravær 1. til 10. trinn - Tvedestrand

Konsekvenser av utenforskap

Ensomhet og isolasjon

Utenforskap fører ofte til en dyp følelse av å ikke høre til, noe som kan resultere i vedvarende ensomhet.

Psykisk helse

Manglende inkludering øker risikoen for dårligere helse og psykiske plager over tid.

Tap av mestring

Skolen er en viktig arena for mestring. Ved frafall mister mange unge både et sosialt samlingssted og troen på egne evner.

Inntektsutvikling

Langvarig utenforskap er knyttet til lavere livsinntekt og økt risiko for fattigdom i voksen alder.

Generasjonsarv

Foreldres sosioøkonomiske bakgrunn påvirker barns mulighet til å delta i organiserte aktiviteter, noe som kan skape et mønster av utenforskap som går i arv.

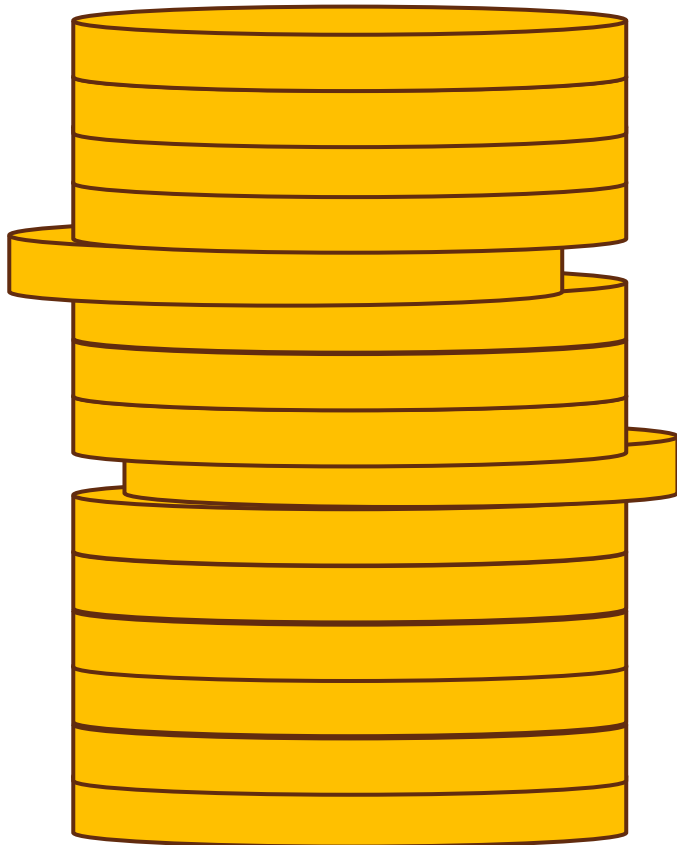

Samfunnsøkonomisk utgift uføre 19 til 62 år

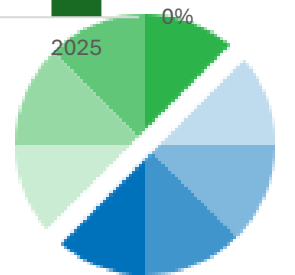
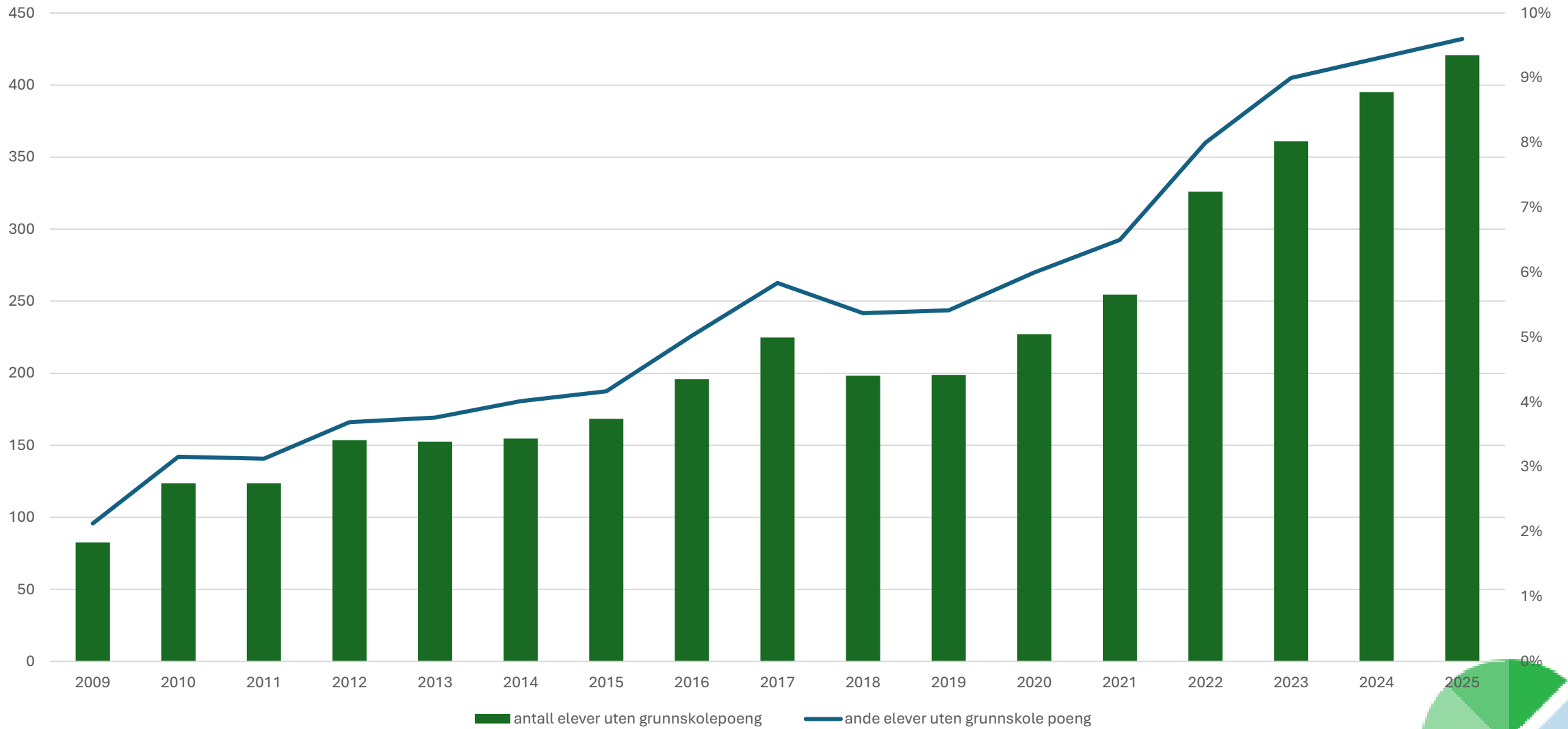
Sammenlignet med en person som er i arbeid fra 19 års alder fram til pensjonering ved 62 år, er det samfunnsøkonomiske tapet på 11,8 mill. 2010-kroner.
Svar til Stortinget: 21.12.2020 av arbeids- og sosialminister Henrik Asheim

11, 8 mill 2010-kroner
tilsvare 18 061 584,45 kr
2026 kroner i mars.

Eller 420000 kr pr år.

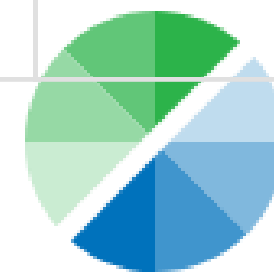

Elever som mangler grunnskolepoeng - Agder 2009 til 2025

Antall «øvrige elever» uten grunnskolepoeng

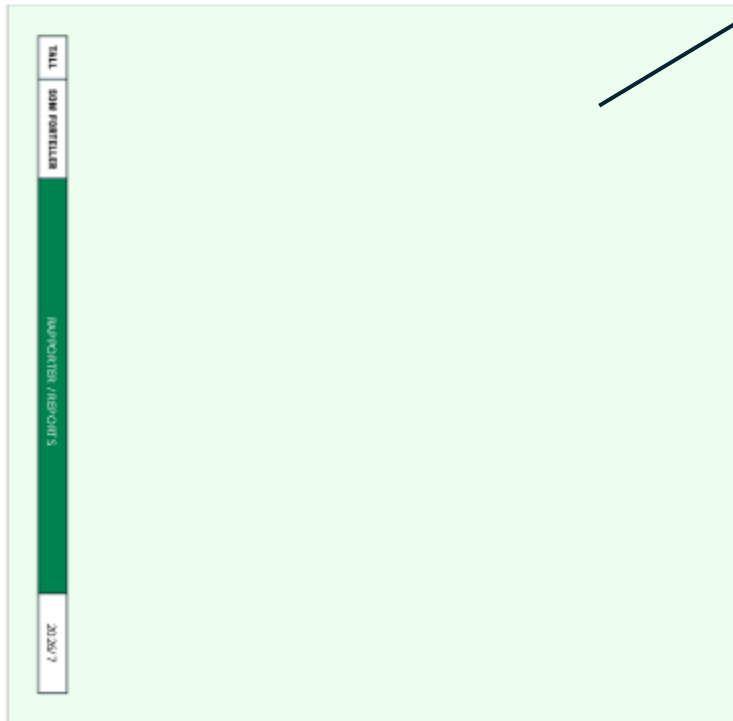
Kommune	2020	2021.	2022.	2023.	2024.	2025
	23	26	34	39	42	45
	4	4	5	6	7	6
	2	2	2	2	2	2
	14	14	18	20	22	23
	4	4	7	6	6	7
	4	4	5	6	6	7
	2	2	2	2	3	2
	1	1	1	2	1	1
	55	56	75	82	88	94

Elever uten grunnskolepoeng

Hvem er de og hvordan går det med dem videre?

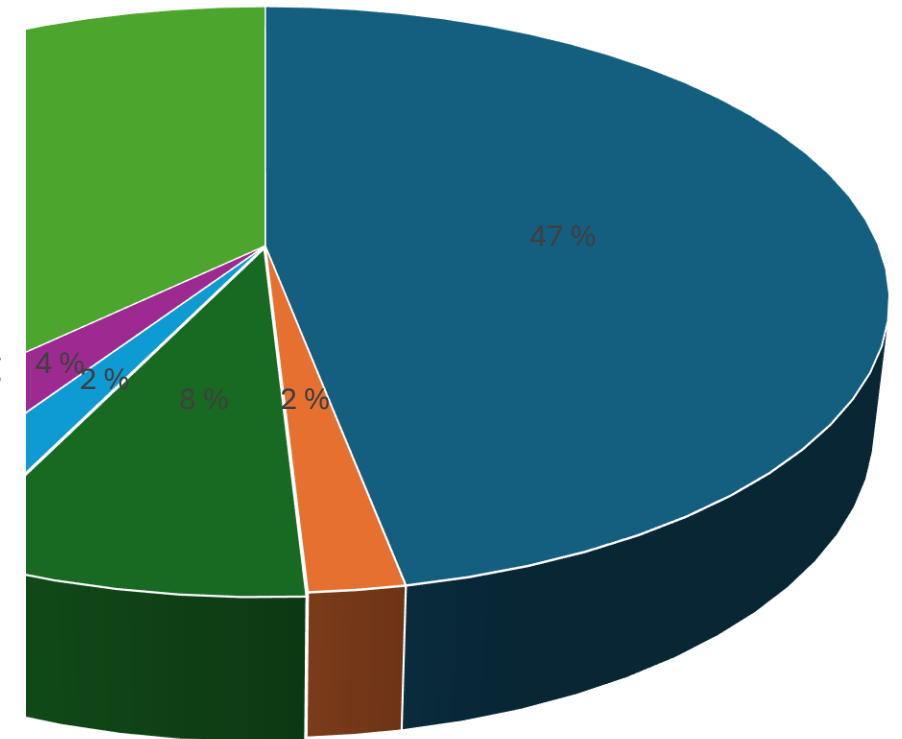
Ingeborg Kool, Kjartan Steffensen, Johannes Bennetzen

Hvor er elever uten grunnskolepoeng 7 år etter avsluttet grunnskole

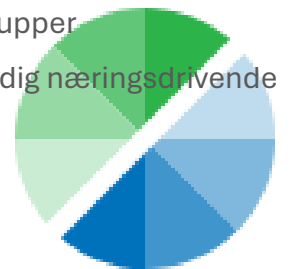
Rundt halvparten av elevene uten grunnskolepoeng i den øvrige befolkningen og blant norskfødte med innvandrerforeldre hadde helserelaterte ytelser som prioritert status i System for persondata etter syv år.

For de aller fleste dreide dette seg om varig uføretrygd. Det var altså svært mange av elevene som gikk ut av grunnskolen uten grunnskolepoeng som senere stod utenfor både utdanning og arbeid, og mange av disse på ytelser som kan indikere et langvarig utenforskap.

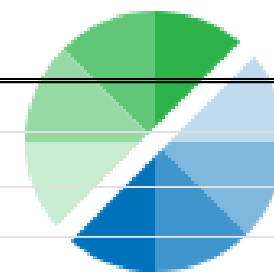
- Helserelaterte ytelser
- Utdanning
- Ukjent status

- Helt arbeidsledige /andre arbeidssøkende
- pensjoner og andre grupper
- Lønnstakere/Selvstendig næringsdrivende

Elever uten grunnskolepoeng som er uføre 7 år etter grunnskolen

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	11	12	16	18	20	21
	2	2	2	3	3	3
	1	1	1	1	1	1
	7	7	9	9	10	11
	2	2	3	3	3	3
	2	2	2	3	3	3
	1	1	1	1	1	1
	1	0	0	1	0	1
	26	26	35	39	41	44

2020

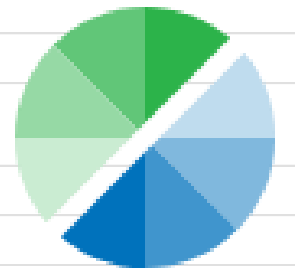
2021

2022

2023

2024

2025

"Årskostnad" - pr elev:)

2020

2021

2022

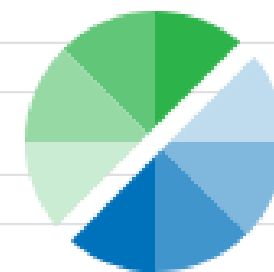
2023

2024

2025

Livsløpskostnad - pr elev:

15 min dialog

- **Hva må vi prioritere annerledes nå for å lykkes bedre med tidlig innsats i oppvekst?**
- **Hvilke grep krever dette av ledelse, styring og samhandling på tvers av sektorer?**
- **Hvilke forebyggende tiltak bør prioriteres tidligere for å redusere framtidig tjenestepress?**

Samhandling og ledelse

15 min presentasjon

Den store oppgaven:

Vi skal gjøre barn og unge i stand til å møte dagens og fremtidens utfordringer og hjelpe dem å finne løsninger på disse.

Samfunnsoppdraget vårt:

bygge hele mennesket

Hva kan vi gjøre?

- Søvn
- Kosthold
- Aktivitet
- Skjermtid
- Barn og unge trenger arenaer hvor de føler tilhørighet og mestring
- Invester i relasjoner som gir trygghet og felleskap

Inkluderende praksis

- Sikre samarbeid på tvers
- Hvordan dette jobbes med å i hele laget fra barnehage til ungdomsskole
  - Helsestasjon og barnehage
    - Foreldreveiledning er lettest når så tidlig som mulig.
    - Søvn, mat, skjerm, grenser
    - Ressurskalkulator og nedstigning i trappen.
    - MM

Balanse mellom helse og opplæring.

- Utfordringer knytte til
- Barnehageloven
  - § 31 Rett til spesialpedagogisk hjelp
    - Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om de går i barnehage.
    - Formålet med spesialpedagogisk hjelp er å gi barn tidlig hjelp og støtte i utvikling og læring av for eksempel språklige og sosiale ferdigheter.
    - Spesialpedagogisk hjelp kan gis til barnet individuelt eller i gruppe. Hjelpen skal omfatte tilbud om foreldre rådgivning.
    - Kommunen skal oppfylle retten til spesialpedagogisk hjelp for barn bosatt i kommunen.
  - § 37 Barn med nedsatt funksjonsevne
    - Kommunen skal sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Plikten til tilrettelegging omfatter ikke tiltak som innebærer en uforholdsmessig byrde for kommunen. Ved vurderingen av om tilretteleggingen innebærer en uforholdsmessig byrde, skal det særlig legges vekt på tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer, de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen og virksomhetens ressurser.
- Opplæringsloven
  - § 11-4 Personleg assistanse - Fra forarbeidene:
    - Med personleg assistanse er det meint praktisk hjelp og bistand frå ein person (assistent) som kan følgje med og hjelpe eleven i skolekvardagen. Assistansen kan variere både i omfang og oppgåver og kan til dømes vere hjelp til å følgje med i opplæringa, sosiale aktivitetar i friminuttet, kommunikasjon, flytting, bering av sekk og utstyr, av- og påkledning, måltid og toalettbesøk.
    - Personleg assistanse kan givast av personar som ikkje er tilsette i lærarstilling.
    - Ein elev kan i tillegg ha rett til personleg assistanse etter helse- og omsorgstenestelova. Hjelp frå ein assistent kan følgjeleg reknast som ein del av opplæringa i nokre samanhengar og som helse- og omsorgstiltak i andre samanhengar, men opplæringslova gir ikkje elevane rett til brukarstyrt personleg assistanse (BPA). Retten til personleg assistanse etter opplæringslova omfattar ikkje behandling eller andre helse- og omsorgstenester. Departementet viser til omtalen i NOU 2019:23, punkt 31.3.4.
  - § 11-5 Fysisk tilrettelegging og tekniske hjelpemiddel - Fra forarbeidene:
    - Paragrafen inneber at elevar som har behov for tilrettelegging av arbeidsplassen eller klasserommet for å få tilfredsstillande utbytte av opplæringa, har rett til fysisk tilrettelegging. Slik tilrettelegging kan mellom anna omfatte tekniske hjelpemiddel, inventar, teknisk utstyr og programvare og nødvendig opplæring for at eleven skal kunne bruke utstyret. Om eleven har behov for opplæring i bruk av tekniske hjelpemiddel, må vurderast ut frå både medisinfagleg og skolefagleg kunnskap og erfaring.
    - Andre utfordringer knyttet til helsevedtak som ikke er knyttet til opplæringsloven?

Kontaktmøte KDU Oppvekst og utdanning

24.April 2026

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Handlingsplan 2025-2026

Hovedtemaet for søknaden er **“Inkluderende praksis i barnehage og skole - laget rundt barnet.”**

Målet er å styrke og utvikle det profesjonelle læringsfellesskapet for å bli gode på å drive utviklingsarbeid ved egen enhet/virksomhet. Tilskuddsordningen skal styrke kunnskap, holdninger og ferdigheter hos ansatte og dermed bidra til et likeverdig tilbud og som fremmer utvikling, læring og trivsel hos alle barn og unge i vår region.

HANDLINGSPLAN FOR KOLLEKTIV
KOMPETANSEUTVIKLING BARNEHAGE OG
SKOLE I ØSTRE AGDER-SAMARBEIDET 2026

«Inkluderende praksis i barnehage og skole – laget rundt barnet»

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Kollektiv kompetanseutvikling i Østre Agder

Antall deltakende skoler per 24.04.2026:

Sone 1: 17 skoler og 31 barnehager

Sone 2: 12 skoler og 9 barnehager

Sone 3: 12 skoler og 27 barnehager

De aller fleste er også med videre til høsten + noen nye.

47 skoler deltar i satsingen «KI i skolen»

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Hva har vi gjort i 2025-2026?

- Kompetanseheving i nettverk
- Virksomhetsbasert oppfølging ute på enheter
- Styrerstøtte til barnehagene
- Fagdag for alle barnehageansatte
- Utviklingsteam i de ulike sonene
- PP-ledernetttverk
- KI i skolen
- Samhandlingskonferanse 2026
- CLASS-sertifisering for PP-rådgivere

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Teamtikker fra samlinger

Barnehagene:

- Nevroutvikling
- Inkludering – faglig, sosialt og emosjonelt
- Voksenrollen
- Tilbakemeldingskultur
- Lek som inkluderende arena
- Pedagogisk analyse

Skolene:

- Profesjonelle læringsfellesskap
- Inkludering – faglig, sosialt og emosjonelt
- Praktisk og variert undervisning
- Elevers medvirkning
- Inkludering av barn med spesialpedagogisk hjelp eller individuell tilrettelegging
- SMTTE-modellen

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

KI i skolen

To-delt satsing:

- Ledersporet – 2025/2026
- Lærersporet – 2026/2027

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Agder-skoler styrker KI-kompetansen

Alle elever skal møte lærere som forstår seg på kunstig intelligens. Det er målet for et nytt samarbeid mellom UiA og åtte kommuner i østre Agder.

Hevingen av skoleledernes KI-kompetanse startet i september i år; lærernes kurs starter på nyåret (Foto: illustrasjonsbilde)

Av: Sissel Eikeland

Publisert: 20. nov. 2025 - Sist endret 20. nov. 2025

Oppvekstledere, skoleledere og lærere fra åtte kommuner i østre Agder er med i et treårig partnerskap med UiA. Målet er klok og ansvarlig bruk av

Noe av det vi har gjort?

- Kartlegging av digital modenhet og KI-bruk
- Forskning på læringsfremmende vs. læringshemmende KI-bruk
- KI som støtte i ledelse, ikke bare i undervisning
- Forskning på digital kompetanse i skolen
- Hva KI er (og ikke er) – med praktiske eksempler
- Sammenhengen mellom nasjonale føringer, kommunale strategier og skolens praksis
- Utarbeidelse av lokale handlingsplaner for bruk av KI
- Praksisdeling fra eiere, rektorer og lærere
- Gjesteinnlegg fra Samstyringsutvalget, IKT-Agder og ulike deltaker kommuner

Introduksjon til kunstig intelligens i Østre Agder

Hvordan arbeide med denne ressursen

Dette er en asynkron ressurs om kunstig intelligens (KI) for skoler i Østre Agder-samarbeidet, utviklet i LIFT. Denne siden inneholder korte videoer, en strukturert arbeidsøkt med refleksjonsoppgaver og lenker til relevante verktøy og videre ressurser. Målet er at du får en grunnleggende innføring i KI, en gjennomgang av to KI-verktøy til bruk i planlegging og undervisning: **Microsoft Copilot** og KI-portalene **ki.us.agderskolen.no**. Du finner også støtte til å vurdere bruk av KI i undervisning, med særlig vekt på digital dømmekraft og personvern.

Ressursen skal gjennomføres i samråd med skolens ledelse. Flere av aktivitetene er lagt opp til arbeid i kollegiet og felles refleksjon, med mål om å utvikle en delt forståelse og en forpliktende praksis for bruk av KI i undervisningen.

<https://lift.uia.no/kioa/intro/>

Hva er KI?

Digital
dømmekraft

Microsoft
Copilot

KI
Agderskolen

Arbeidsøkt
45 minutter

Østre Agder-
samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

KI-portalen for grunnskolene i IKT Agder-samarbeidet: ki.us.agderskolen.no

Tips: Be elevene å legge siden til som en favoritt!

Portalen er oppdatert med mange ressurser til læreren om hvordan bruke KI i klasserommet og flere prateroboter

Om KI i undervisning

- Til eleven
- Til læreren
- KI og vurdering
- KI og tilpasset opplæring
- Fagspesifikke eksempler
- Kurs og øvelser
- Plakater, modeller og

Østre Agder-samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Lærersporet

Praksisfestival for designere, ressurspersoner og ledere i mai 2027

samarbeidet
Interkommunalt Politisk Råd

Ungløft

Prosjekt 1

Laget rundt
barnet

Prosjekt 2

Interkommunal
kvalifiserende
møteplass øst i
Agder

Prosjekt 3

Inkluderingsløft
gjennom
arbeidslivet

UngLøft – Østre Agders krafttak for sosial bærekraft, redusert utenforskap og økt fremtidstro

P1 – Laget rundt barnet

Barnets behov i sentrum og laget rundt

- Tidlig innsats og tverrfaglig samarbeid
- Universelle og selektive nivået i forebyggingsarbeidet
- Utviklingsveiledere har justert innholdet i P1 søknaden sett opp mot erfaringer, kunnskap og behov i kollektiv kompetanseutvikling barnehage, skole og PPT fra 2022.

Viktig per 24. april:

- P1 er ikke forankret i Oppvekstforum – kun informert.
- Forankring i sektor som forsterkning av utviklingsarbeid/satsinger
- Mandat utarbeides
- Arbeidsgruppe med fagfolk etableres
- Sak alle Utviklingsteam i mai 2026
- Samarbeid med Fylkeskommunen
- Helsefremmede skoler og barnehager (HSB) møte 27. april
- Møte NORCE 21. mai

«Bygger på en helhetlig forståelse av barn og unges livssituasjon med et mål om å styrke mestring, medvirkning og motivasjon for at barna skal oppleve inkludering på alle nivåer (faglig, sosialt og emosjonelt), tilhørighet og det å være en viktig del av et felleskap.»

Østre Agder- samarbeidet

Interkommunalt Politisk Råd

5 min Konklusjon/oppsummering

- Hvorfor 8K er viktig - Dette er vanskelig å løse "meta-oppgaver" alene. Dette er viktig, men spises av ordinært arbeid. Samarbeidet legger til rette for a
- Skaper arena for fellesskap. Som legger til rette for ytre blikk via UH på oss, legger til rette for at vi ser på hverandre og oss selv på en annen måte.
- Tilskuddsordningen legger til rette for at vi ser på oss selv, og vurderer vårt eget arbeid.
- Gir mulighet til drøftinger mellom kommuner, og samarbeid der kompetansen i ulike kommuner får mulighet til å hente ut sin kompetanse samt bruke ressurser på gode måter
- KI i skolen viser hvordan kunnskap og arbeidsformer drives frem i samarbeidet.
  - Alle ung skoler med
  - Bygger fellesskap, og lik praksis: felles filterløsinger osv.
  - Ville aldri klart dette alene som skole eller skoleier

5 min dialog

Tverrsektoriell samhandling

- Hvor fungerer samhandlingen i dag, og hvor stopper den?
- Hvordan kan forebygging i oppvekst redusere framtidig press på helse- og velferdstjenester?
  - Hvilke utfordringer bør løses i fellesskap i Østre Agder, fremfor kommunevis?

